

Detaljplan för del av Namnerum 10:1 med flera, Kriminalvårdsanstalt Halltorp, Kalmar kommun

Granskningsutlåtande

Planförslaget har varit på granskning under tiden 2021-09-08 – 2021-09-29. Förslaget har sänts till myndigheter, förvaltningar och föreningar enligt sändlista och till fastighetsägare enligt fastighetsförteckning. Annons om samråd har anslagits på kommunens digitala anslagstavla samt annonserats i lokaltidningen. Handlingar har funnits tillgängliga på kommunens hemsida.

Följande har lämnat yttrande i ärendet:

1. Länsstyrelsen
2. Lantmäterimyndigheten
3. Eon
4. Region Kalmar län
5. Trafikverket
6. Polisen
7. Skogsstyrelsen
8. Räddningstjänsten
9. Kretslopp sydost
10. Kalmar Vatten
11. Privatperson 1
12. Privatperson 4

Beslut:

Godkänd i SBN 2021-11-25 § 208
Antagen av KF 2021-12-20 § 235
Vunnit laga kraft 2022-07-21 /EA

Sammanfattning

Länsstyrelsen anger i sitt yttrande att planen inte kan accepteras med anledning av att frågor om riksintresse samt miljökvalitetsnormer för vatten.

Trafikverket bedömer att planerad dagvattenhantering inte riskerar att negativt påverka E22. Trafikverket anger att kommunen ska bekosta eventuella åtgärder för dagvattenhantering.

De privatpersoner som yttrat sig har synpunkter på att verksamheten kommer att bli bullerutsatt, att lokaliseringsprövning inte gått rätt till samt att processen skett skyndsamt vilket medfört att det inte tagits fram tillräckligt många utredningar.

Planbeskrivningen revideras enligt följande:

- En sammanfattning av upprättat genomförandeavtal mellan kommunen och Trafikverket införs
- Ny karta införs på sida 26 angående dagvattenhantering
- Text gällande miljökvalitetsnormer för vatten förtydligas
- I stycket om ”Förändring av teknisk försörjning” läggs text till: ”minsta tillåtna avstånd mellan transformatorstation i byggnad och brännbar byggnadsdel eller brännbart upplag är 5 meter.”
- Text som förtydligar Kalmar Vattens situation gällande pumpstation läggs till.

Plankartan revideras enligt följande:

- Vägområdet revideras

Inkomna synpunkter

1. Länsstyrelsen i Kalmar län

LÄNSSTYRELSENS SAMLADE BEDÖMNING

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan därför komma att prövas av Länsstyrelsen om den antas. Med anledning av att frågor om riksintresse och dagvatten samt MKN för vatten inte har hanterats på ett tillräckligt sätt kan planläggningen inte anses vara lämplig i nuläget. Det är även viktigt för planens genomförbarhet att kommunen beaktar Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning enligt nedan.

Motiv för bedömningen Länsstyrelsen befarar att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till:

- Riksintresse
- MKN för vatten

Riksintresse för kommunikation

I samband med upprättande av ny detaljplan och ny etablering inom det detaljplanelagda området så medför detta att avvattningen av området kommer att förändras. Avvattningen av marken väster om planområdet kommer också att ledas om genom en omgrävning av ett dike till en ny trumma under väg E22. Detta medför att flödena till den tilltänkta vägtrumma (diameter 500 mm) under E22:an kommer att bli väsentligt större till den tilltänkta trumman från planområdet. Risken för erosion i utsläppspunkten och nedströms den trumman måste därför också beaktas och hanteras. Trafikverkets trummor är generellt dimensionerade för flöden som motsvarar 50-års återkomsttid. För att inte negativt påverka det befintliga avvattningssystemet, brunnar, ledningar, diken och trummor, så ska fördröjning av flöden göras utanför Trafikverkets vägområde motsvarande flöden för HHQ50. Reglering av detta ska skrivas med i detaljplanen alternativt via upprättande av ett separat avtal mellan kommunen (ägaren av marken) och Trafikverket.

Länsstyrelsen vill även betona att följdetableringar av andra verksamheter kring Tpl Halltorp, behov av kollektivtrafikplatser vid E22, behovet av GC-vägar, belysning m.m. är frågeställningar som kommunen behöver utreda. För utredningar som berör statlig infrastruktur förutsätts att regelverket i VGU (Vägar och gators utformning) tillämpas. Frågor om kollektivtrafikplats och GC-vägar kan komma att kräva att vägplan enligt väglagen behöver upprättas, vilket är en tids- och resurskrävande process. Innan detta kan bli aktuellt krävs avtal mellan kommunen och Trafikverket där utförande och finansiering regleras. Trafikverkets preliminära bedömning är att E22 och Tpl Halltorp har en fullgod standard och kapacitet utifrån dagens förutsättningar och att tillkommande önskemål om ombyggnader därför finansieras av kommun/exploatör

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

MKN för vatten samt dagvatten

Kommunen behöver göra de nödvändiga justeringarna i planbeskrivningen eftersom nya fakta framkommit i dagvattenutredningen. I planbeskrivningen ska det t ex på s 26 tillföras en ny karta eftersom trumma 5 inte finns, vilken ersatts med plats 5 och 6 samt motsvarande justeringar i texten och på plankartan. Efter ansvarsförhållande utretts gentemot Trafikverket (se under rubriken Riksintresse samt Trafikverkets yttrande) avseende dagvattenhantering och koppling till E22an ska även detta justeras motsvarande i planbeskrivningens genomförandebeskrivning. Behövs ytor för dagvattenhanteringen innan vatten når trumman under E22 ska dessa redovisas i plankartan med lämplig avgränsning från E22 och Trafikverkets dagvattensystem.

Kommentar:

Riksintresse för kommunikation

Under planprocessen har kommunen och Trafikverket haft kontinuerlig kontakt angående dagvattenhanteringen. Representanter från kommunen, Trafikverket samt konsult som tagit fram dagvattenutredningen, har träffats och haft genomgång av befintliga trummor och brunnar på plats intill E22:an. Kommunen och Trafikverket är överens om hanteringen av dagvattnet.

Trafikverket har godkänt kommunens förslag på dagvattenhanteringen. Ett genomförandeavtal mellan Trafikverket och Kalmar kommun gällande dagvattenhantering vid genomförande av detaljplan för Namnerum 10:1, har tagits fram. En sammanfattning av avtalet har lagts in i planbeskrivningen.

MKN för vatten samt dagvatten

Planbeskrivningen justeras med ny karta på sida 26 och förtydliganden i planbeskrivningen. Information om upprättat genomförandeavtal läggs in i genomförandebeskrivningen.

Kommunen, Trafikverket och Länsstyrelsen har haft ett möte och kommit överens om att det avtal som behöver skrivas, reder ut de frågetecken Länsstyrelsen haft kring riksintresse för kommunikation kopplat till dagvattenfrågan samt frågan kring mkn för vatten och dagvatten.

2. Lantmäterimyndigheten

Efter genomgång av planens samrådshandlingar (daterade 2021-09-08) lämnas följande yttrande: Ingen erinran.

Kommentar:

Noteras.

Ledningsdragande verk, regionala förbund, andra företag och myndigheter

3. E.ON

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har följande synpunkter. E.ON noterar E1-områdena som är utlagt på plankartan, vilket vi är tacksamma för. Men den restriktion i markanvändningen som egenskapsbestämmelsen medför bör också redovisas i planbestämmelserna. E.ON föreslår följande formulering i planbestämmelserna vid beteckningen E1: ”minsta tillåtna avstånd mellan transformatorstation i byggnad och brännbar byggnadsdel eller brännbart upplag är 5 meter.

Det är även viktigt att kommunen säkerställer så att E1-område för de nya transformatorstationerna uppfyller Trafikverkets krav på bebyggelsefritt avstånd för väg.

Under förutsättning att man tar hänsyn till ovan synpunkter så har E.ON inget ytterligare att erinra över planförslaget.

Kommentar:

Planbestämmelserna är digitalt utformade i kartprogrammet och bör inte ändras eftersom de då inte blir digitalt sökbara. I planbeskrivningen kompletteras text om minsta tillåtna avstånd mellan transformatorstation och byggnad i stycket om ”Förändring av teknisk försörjning”.

4. Region Kalmar län

Region Kalmar län har inget att erinra.

Kommentar:

Noteras.

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

5. Trafikverket

Trafikverkets huvudsakliga synpunkter avgavs i samrådsyttrandet (TRV 2021/85776, 2021-07-13) till vilket vi hänvisar.

Frågor rörande byggnadsfritt avstånd och belysning har utvecklats/besvarats i planförslaget på ett godtagbart sätt.

Dagvattenhanteringen i området har diskuterats med kommunen och konsulten. Trafikverket bedömer att, med nuvarande kännedom om området och planförslaget, planerad dagvattenhantering inte riskerar att negativt påverka väg eller väggkropp på E22. Trafikverket vill dock påminna om att idag oförutsedda frågor kring dagvattenhantering som leder till krav på åtgärder uppstår måste kommunen vara beredd att ta det finansiella ansvaret för dessa.

Trafikverket vill åter påminna om att följande tillstånd behövs.

För ledningsdragningar längs/tvärs E22 fordras tillstånd fram Trafikverket. <https://www.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/Ansok-om-ledningsarenden-inom-vagområdet/>

För ändring av anslutning till trafikplatsen från planområdet fordras tillstånd. Detta söks via Trafikverkets hemsida. <https://www.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/Ansokan-om-anslutning-till-allman-vag/>

Övriga synpunkter

Trafikverket vill åter betona att följetableringar av andra verksamheter kring Tpl Halltorp, behov av kollektivtrafikplatser vid E22, behovet av GC-vägar, belysning m.m. är frågeställningar som kommunen måste strukturera och utreda. För utredningar som berör statlig infrastruktur förutsätts att regelverket i VGU (Vägar och gators utformning) tillämpas. Frågor om kollektivtrafikplats och GC-vägar kan komma att kräva att vägplan enligt väglagen behöver upprättas, vilket är en tids- och resurskrävande process. Innan detta kan bli aktuellt krävs avtal mellan kommunen och Trafikverket där utförande och finansiering regleras. Trafikverkets preliminära bedömning är att E22 och Tpl Halltorp har en fullgod standard och kapacitet utifrån dagens förutsättningar och att tillkommande ev önskemål om ombyggnader därför finansieras av kommun/exploatör.

KOMPLETTERANDE Granskningsyttrande

Trafikverkets kompletterande synpunkter

Sedan yttrandet skickats har följande kompletterande text gällande dagvattenhantering tillkommit vilket Trafikverket önskar föra till ärendet.

I samband med upprättande av ny detaljplan och ny etablering inom det detaljplanlagda området så medför detta att avvattningen av området kommer

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

att förändras. Avvattningen av marken väster om planläggnings-området kommer också att ledas om genom en omgrävning av ett skogsdiket till en ny trumma under väg E22. Detta medför att flödena till den tilltänkta vägtrumma (diameter 500 mm) under E22:an kommer att bli väsentligt större till den tilltänkta trumman från planområdet. Risken för erosion i utsläppspunkten och nedströms den trumman måste därför också beaktas och hanteras.

Trafikverkets trummor är generellt dimensionerade för flöden som motsvarar 50-års återkomsttid. För att inte negativt påverka det befintliga avvattningssystemet, brunnar, ledningar, diken och trummor, så ska fördröjning av flöden göras utanför Trafikverkets vägområde motsvarande flöden för HHQ50. Reglering av detta ska skrivas med i detaljplanen alternativt via upprättande av ett separat avtal mellan kommunen (ägaren av marken) och Trafikverket.

Trafikverket vill informeras och lämna synpunkter i den fortsatta hanteringen av avvattningen i detaljprojekteringen av området.

Kommentar:

Kommunen har haft dialog med Trafikverket efter det att yttrandena skickats ut. Möte har hållits mellan kommunen, Länsstyrelsen och Trafikverket då dagvattenfrågor reddes ut. Kommunen och Trafikverket har kommit överens om att ta fram ett genomförandevalt gällande dagvattenhantering. Genomförandevaltet kommer att vara påskivet innan detaljplanen antas.

6. Polisen

Polismyndigheten har tagit del av del av de inkomna handlingarna och har ånyo ingen erinran eller anledning till ytterligare kommentarer med hänsyn taget till de intressen som polismyndigheter har att tillvarata.

Kommentar:

Noteras.

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

7. Skogsstyrelsen

Efter revidering av planen har inget nytt tillkommit som påverkar Skogsstyrelsens bedömning. Vi har därför inget ytterligare att tillföra i ärendet och står fast vid de synpunkter som framfördes i vårt tidigare yttrande.

Kommentar:

Noteras.

8. Räddningstjänsten

1. Brandposter Brandpostnätet ska uppfylla gällande normer.
2. Riskreducerande åtgärder Kalmar brandkår anser att samtliga riskreducerande åtgärder som anges i kapitel 4 i ”Riskutredning farligt gods Namnerum 10:1, Halltorp, Kalmar” ska implementeras i detaljplanens bestämmelser. Observera att dessa åtgärder bland annat innebär längre avstånd mellan E22 och byggnader, än de rekommenderade skyddsavstånd mellan transportleder för farligt gods och olika typer av markanvändning som Länsstyrelsen i Stockholms län föreslår i sin rapport. De riskreducerande åtgärder som, för bebyggelsen inom 50-90 meter från E22, anges i riskutredningen är:
 - i. Utrymning från byggnader ska kunna ske bort från E22 till en säker plats inom planområdet.
 - ii. Stadigvarande vistelse utomhus ska placeras så att den inte vetter direkt mot E22. Detta innebär att balkonger och uteplatser ska placeras i skydd av byggnad.
 - iii. Friskluftsintag till byggnader placeras på tak eller sida bort från E22.
- 2 (2) Utifrån den illustrationsplan som finns i samrådshandlingarna vetter delar av ”utevistelse kriminalvårdsområde” mot E22, utan skydd av byggnad. Kalmar brandkår anser att detta ska förändras för att tillgodose behovet av skydd mot farligt gods-olyckor på E22.

Kommentar:

Plankartan angav i granskningsskedet att ”Utrymningsväg i riktning mot motorvägen får inte finnas”. Detaljer kring utrymning från byggnader hanteras mellan bygglovsavdelningen och kriminalvården i genomförandeskedet. Planbestämmelsen kvarstår.

Plankartan angav i granskningsskedet att ”utevistelse ska placeras minst 40 meter från plangräns i öster” – vilket motsvarar 90 meter från motorvägen. Planbestämmelsen kvarstår.

I yttrandet anges att planbestämmelse om ”friskluftsintag till byggnader ska placeras på tak eller sida bort från E22”. Plankartan angav i granskningsskedet att ”friskluftsintag ska placeras mot en skyddad sida”. Kommunen anser att planbestämmelsens betydelse har samma konsekvens och bestämmelsen kvarstår till antagandeskedet. Frågan hanteras vidare i bygglovskedet.

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

9. Kretslopp sydost

Kretsloppsydost har tagit del av ovanstående detaljplan.

Vid fortsatt planering för ombyggnation och förändring av området förutsättes att planering sker för framtida avfallshantering. Detta gäller så väl tillgänglighet och utformning av miljörum, uppställningsplatser för avfallskärl eller dylikt i enlighet med gällande renhållningsföreskrifter.

Kommentar:

Noteras.

10. Kalmar Vatten

Kalmar Vatten AB saknar tillfredställande svar om möjlig placering av planerad pumpstation för spillvatten - i eller utanför planområdet. Då höjdsättning och markprojektering saknas är kunskapen om tänkta förhållanden och förutsättningar vid ett genomförande oklara. Kalmar Vatten AB gör bedömningen att detta kan orsaka stora konsekvenser för VA-hanteringen vilket vidare riskerar att försvåra eller i värsta fall omöjliggöra vissa planerade åtgärder, främst för spill- och dagvattenhanteringen. Konsekvenserna av en felplacerad pumpstation kan bli stora och svårösta varför frågan behöver hanteras med större noggrannhet i detaljplaneskedet. Samma gäller för dagvattenhanteringen som är beroende underlag som bättre beskriver de tänkta förutsättningarna för att fungera som planerat.

Efter möte med kommunen har Kalmar Vatten inkommit med följande text:

Till följd av att planen helt saknar projekterad markmodellering och andra höjddangivelser är det inte möjligt för Kalmar Vatten AB att i det här skedet föreslå placering av relevanta VA-anordningar, liksom pumpstation, inom angivet planområde. För att möjliggöra upprättandet av en långsiktigt hållbar VA-teknisk lösning förbehåller sig Kalmar Vatten AB möjligheten att vid ett senare tillfälle – när höjddangivelser för området är mer klagjorda – föreslå lämplig placering av dessa anordningar i eller i direkt närhet till planområdet

Kommentar:

Kommunen har varit i kontakt med Lantmäteriet som meddelat följande:

Ledningsrätt går att ansöka för pumpstation, av Kalmar kommun. Den behöver placeras så att den inte är konflikt med detaljplanen och den samfälliga vägen. För att kunna bilda ledningsrätt krävs ett beviljat bygglov. Strandskyddet är upphävt nu i samband med detaljplanenläggningen.

Kommunen har kommit överens om att lägga in text i planbeskrivningen som förtydligar Kalmar Vattens situation.

Intresseorganisationer och övriga

11. Privatperson 1

Lagstridighet

Enligt min uppfattning har valet av plats för den tilltänkta verksamheten, en kriminalvårdsanstalt, inte tillkommit på ett lagenligt sätt och därmed strider förslaget till detaljplan mot vad som lagligen anges i flera lagrum i bl.a. miljöbalken MB (1998:808), plan- och bygglagen PBL (2010:900) samt fastighetsbildningslagen FBL (1970:988).

Miljö- och hälsopåverkan genom buller och avgaser

Den enligt min uppfattning allt överskuggande miljö- och hälsopåverkan som vårdtagarna samt personalen vid kriminalvårdsanläggningen kommer att utsättas för och påverkas av är vägtrafikbuller från den närbelägna Europaväg E22 som är en motortrafikled med tillåten hastighet 110 km/t och ett fordonstrafikflöde av för närvarande cirka 7 000 fordonstrafikrelser per dygn vilket framledes kan antas öka till cirka 10 000 fordonstrafikrelser per dygn.

Europaväg E22 kommer till och med att gå inne på anstaltsfastigheten så till vida att fastigheten kommer att innefatta Europaväg E22 intill dess mittlinje vid vägens passage förbi anstaltsområdet. Eftersom då Europaväg E22 kommer att löpa inne på anstaltsfastigheten kommer naturligtvis vårdanstalten med där intagna samt personal att utsättas för starkt trafikbuller. Området som nu omfattas av förslaget till detaljplan har sin avgränsning endast cirka 30 – 50 meter från Europaväg E22 varför även avgaser från vägtrafiken kommer att belasta anstaltsområdet. Dessutom kommer avståndet till Kalmar, där nya häktet ska ligga och där troligen merparten av anstaltspersonalen kommer att bo, att bli cirka 60 km tur och retur vilket kommer att innebära stora avgasutsläpp från fordon och stor tidsåtgång för transport av såväl personal som vårdtagare.

Buller

Buller, eller som man kan säga, oönskat ljud är en många gånger i miljö- och hälsosammanhang underskattad påverkansparameter, inte minst vad gäller trafikbuller.

Man kan indela buller i olika delar dels hörbart buller med frekvensen 20 – 20 000 Hz, dels hörbart lågfrekvent buller med frekvensen mellan 20 – 200 Hz och dels infraljud som inte går att höra och som har en frekvens mindre än 20 Hz.

Med frekvens (Hz = Herz) menas ljudvågornas antal svängningar per sekund. Hörbart ljud/buller kan många gånger vara besvärligt att stå ut med och kan ge påtagliga hälsoeffekter medan man däremot sällan tänker på påverkan av infraljud vilket kan orsaka mycket skadlig påverkan på människors hälsa såsom exempelvis öka risken för hjärtinfarkt, ge yrsel, migrän, ångest och depression,

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

illamående, magproblem, huvudvärk, sömnstörningar, koncentrationsstörningar, tinnitus, m.fl. Dessutom är det så att lågfrekvent buller är svårt att dämpa och infraljud är näst intill omöjligt att dämpa eller avskärma eftersom infraljud färdas i stort sett obehindrat genom avskärmningar och väggar och kommer att belasta hela kriminalanstaltsområdet. Europaväg E22 med sin höga tillåtna hastighet och förhållandevis höga fordonsbelastning även av tyngre fordon kommer ju att ge en mycket hög bullerexponering/påverkan, inte minst av lågfrekvent buller och infraljud, eftersom vi här har att göra med vägtrafikbuller. Men även bullerpåverkan från vägtrafiken på Europaväg E22 inom det hörbara högre frekvensområdet kommer att bli påtagligt stark inom hela anstaltsområdet. Vårdtagarna ska, enligt fängelselagen (2010:610) 4 kap. 1 § ges möjlighet att vistas utomhus minst en timme varje dag. Därför finns inom detaljplaneförslaget inritat utevistelseområden i direkt anslutning till de planerade sju (7) stycken vårdbyggnaderna. Det närmaste utevistelseområdet ligger endast cirka hundra (100) meter från den starkt bullrande Europaväg E22.

Jag tog mig för att besöka detta planerade utevistelseområde cirka 100 meter från Europaväg E22. På den ungefärliga platsen i fråga kunde jag konstatera att vägtrafikbullret var så högt att jag endast kunde vistas där en kort stund varefter jag fick ta på mig hörselskydd och lämna platsen. Jag hann dock mäta upp momentanbullret på platsen vilket uppgick till mellan cirka 60 - 75 dB(A) beroende på trafikintensitet och vilken typ av fordon som körde förbi på motortrafikleden. Bullervärdet invid motortrafikleden uppmättes till cirka 80 – 87 dB(A) också beroende på trafikintensitet och typ av fordon vid måttillfällena.

Värdena mättes upp med flera olika bullerapplikationer (appar) i mobiltelefon varför uppmätta värden kan ha en viss osäkerhet.

Konklusion

Enligt min uppfattning är platsen i fråga olämplig för den planerade verksamheten sett utifrån bullerpåverkan från den mycket närliggande motortrafikleden Europaväg E22 samt även sett utifrån en rad andra aspekter såsom exempelvis att vattendrag med strandskydd finns inom området, att sex (6) stycken gravfält samt en (1) fossil åker finns inom området samt att området verkar mycket kuperat, stenigt och bergigt vilket ur anläggningssynpunkt skulle bli mycket kostsamt att exploatera.

Enligt min uppfattning är utvalt område för den föreslagna detaljplanen i strid mot miljöbalken (1998:808) bl.a. genom den betydande miljö- och hälsopåverkan man får inom detaljplaneområdet från den närbelägna Europaväg E22, vilken är att anse som en miljöfarlig verksamhet i miljöbalkens mening.

Såväl plan- och bygglagen PBL som fastighetsbildningslagen FBL föreskriver att man ska göra en lokaliseringsprövning, ofta kallad lokaliseringsprövningens lämplighetsbedömning, vid ex.vis framtagande av detaljplaner där då lokaliseringen ska vara lämplig bl.a. utifrån hälsa, miljö och säkerhet.

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

Jag har tillskrivit såväl Kalmar kommun som Kriminalvården med förfrågan om man gjort någon sådan lokaliseringsprövning men endast fått undvikande svar vilket tyder på att valet av nu aktuell plats för att anlägga en större kriminalvårdsanläggning kan vara av ren politisk natur utan förankring i lagstiftningen.

Vid min förfrågan till ett större konsultföretag skulle en sådan lokaliseringsprövning kosta cirka 15 000 kronor och tidsmässigt kunna genomföras under en veckas tid allt för att i enlighet med gällande lagstiftning kunna hitta lämpliga(re) platser för att etablera en större kriminalvårdsanläggning inom Kalmar kommun.

Trots att Europaväg E22 går direkt invid nu föreslaget detaljplaneområde finns inte någon bullerutredning genomförd vilket är mycket anmärkningsvärt. Jag anser att nu vald plats och där nu aktuellt detaljplaneförslag föreligger är helt klart olämplig för placering av en kriminalvårdsanstalt och, enligt min uppfattning, i strid mot gällande lagföreskrifter.

Detaljplaneförslaget ska därför, enligt min mening, ej genomföras utan en opartisk och lagenlig lokaliseringsprövning ska genomföras i syfte att hitta lämpligare plats än nu föreslagen vilket borde vara enkelt och som skulle kunna spara svenska staten hundratals miljoner kronor samt genom minskad hälso- och miljöpåverkan bättre skydda såväl vårdtagare som personal och vår miljö.

Kommentar:

Kommunen noterar synpunkterna och vill återigen upplysa att processen med att hitta en lämplig placering för kriminalvården har pågått i flera år. Det kontinuerliga arbetet med strategisk planering och markinköp behandlas på regelmässigt sätt. Vederbörande har i samrådsskedet ombetts ta kontakt med mark- och exploateringsavdelningen för mer detaljerad information om hur processerna har gått till. Kommunen vill återigen upplysa att det går bra att kontakta mark- och exploateringsavdelningen för mer detaljerad information.

Angående avstånd till motorvägen har planområdet placerats med ett minsta avstånd på 50 meter från motorvägen. Detaljplanen anger att byggnad med sovfunktion samt möjlighet till utevistelse ska placeras minst 90 meter från motorvägen efter rekommendationer som tagits fram i riskutredningen. Enligt ritningar från kriminalvården planeras parkering närmast motorvägen.

Upphandling för byggnation av kriminalvårdsanstalt pågår. De är enbart planlagt område för kriminalvårdsanstalt som kommer att ingå i den nya fastigheten. Denna fastighet har ännu inte styckats av. Nuvarande gränsdragning för fastigheten Namnerum 10:1 har sålunda inget att göra med motortrafikleden E22:an utan det är detaljplanen som anger var kriminalvårdsanstalten placeras.

Det buller som detaljplaneområdet kan utsättas för kommer från väg E22. Hur mycket trafikbuller bostäder får utsättas för är reglerat i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader med ändring (SFS 2017:359). I förordningen anges att 60 dBA ekvivalent ljudnivå inte bör överskridas vid bostadens fasad samt inte heller 70 dBA

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

maximal respektive 50 dBA ekvivalent ljudnivå vid uteplats. Förordningen har inga riktvärden vare sig för lågfrekvent buller eller infraljud.

Enligt den bullerkartläggning som finns förklaras både ekvivalent för fasad och maxvärden för uteplats cirka 50 meter från väggkant och ekvivalent för uteplats cirka 90 meter från väggkant. Enligt planbestämmelserna p1 och p2 ska byggnader med sovfunktion respektive plats för utevistelse placeras minst 90 meter från väggkant. Även om trafiken på väg E22 skulle fördubblas i framtiden finns det god marginal för att klara riktvärdena då en fördubbling motsvarar en ungefärlig ökning med 3 dB.

Strandskyddet har upphävts inom planområdet.

12. Privatperson 4

Planeringen av ett omfattande bygge på en stor geografisk yta av en stor kriminalvårdsanstalt kommer att påverka närområdet negativt under en mycket lång tid, cirka 5 år. Det gäller såväl trafiken på 22:an/ Prästlyckevägen, de boende kring området, och natur- och djurlivet kring och på den planerade byggnationen. För att allt ska gå rätt och riktigt till bör kommunen ta hänsyn till de kommentarer som kommer dem tillhanda under samrådes- och granskningsperioderna. Då anstalten är beräknad att kunna hantera upp till 500 klienter i framtiden och ungefär lika många personal från Kriminalvården kommer belastningen på området att bli mycket stor.

För Möre generellt och Halltorp i synnerhet kommer anläggningen av en kriminalvårdsanstalt inte att innebära några stora fördelar. Orten kommer att förknippas med en kriminalvårdsanstalt istället för de fina natur- och strövområden som finns. En busshållplats med kommunikation till Kalmar borde orten Halltorp och dess invånare kunna få utan anstalten. Och att flertalet som jobbar på anstalten skulle komma från Halltorp (eller bosätta sig i Halltorp) med närområde är i högsta grad otroligt. Pendlingsavstånd från såväl Blekinge och Kalmar kommer att väga över för de som har den kompetens som erfordras för att jobba på en anstalt med säkerhetsklass 2. Livsmedel med mera upphandlas centralt och kommer med andra ord inte från närområdet.

Undermåliga utredningar

Då detaljplanen drivs igenom med stor ”skyndsamhet” medför detta att hänsyn inte tas till rekommendationer, synpunkter från samråd samt grundläggande utredningar. I samrådsredogörelsen upprättad 2021-09-08 belyses de synpunkter som inkommit till Kalmar kommun i samband med samrådesperioden 2021-05-31 – 2021-06-21. Vad som är slående är hur flertalet synpunkter från samrådet angående brister i detaljplanen lämnas utan åtgärd från kommunens sida (fakta nedan hämtade ur kommunens planbeskrivning-samråd-Namnerum-10:1 samt Samrådsredogörelse, upprättad 2021-09-08):

- En strategisk miljöbedömning skall göras

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

Samhällsbyggnadskontoret: När en plan upprättas eller ändras ska kommunen enligt Miljöbalken 6 kap 5 § genom en undersökning bedöma om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska en strategisk miljöbedömning göras enligt Miljöbalken 6 kap 3 § och 9 §. En miljökonsekvensbeskrivning skall då upprättas i enlighet med Miljöbalken 6 kap 11 §.

Kommunens kommentar: Kommunen har gjort en undersökning och i den bedömt att genomförandet av detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning krävs därför inte. Relevanta miljöaspekter behandlas i planbeskrivningen.

Vår kommentar: En strategisk miljöbedömning skall göras då det rör sig om ett flerårigt bygge av en stor geografisk yta (ca 47 ha) för en anläggning där över 800-1000 personer i framtiden ska vistas dagligen med ett stort och växande antal transporter till och från anläggningen. Den här typen av anläggning medför stor förbrukning av vatten och el och skapar en kraftig ökning av trafiken på E22:an samt Prästlyckevägen.

• **Naturvärdesinventering ska göras**

Enligt samrådsyttrande från Länsstyrelsen (402-5345-21, 2021-07-09) är den samlade bedömningen att detaljplanen inte kan accepteras och kan komma att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Kommunens kommentar: kommunen står fast vid bedömningen att en naturvärdesinventering inte behöver tas fram och uppfattade att länsstyrelsen höll med om det vid ett tidigt samrådsmöte.

Vår kommentar: En naturvärdesinventering skall absolut genomföras (se bilaga Bedömning C-J Natur detaljplan Namnerum 10). C-J Natur anser att betydligt mer kunskap behövs kring hur påverkan blir på natur och vatten. Det finns områden/biotoper i planområdet som har betydelse för biologisk mångfald. Vid korta besök har i samtliga fall 4-5 signalarter påträffats och flera viktiga småbiotoper av värde.

• **Inventering av området av förekomst av rödlistade arter**

Länsstyrelsen anser också att kommunen behöver inventera området för att leta efter fortplantningsområden och viloplats för den rödlistade långbensgrodan som förekommer i området. (Naturvärden, 402-5345-21, 2021-07-09). För att vara säkra på att området inte används av arten behöver dock kommunen inventera området för att leta efter fortplantningsområden och viloplats för arten. Eftersom naturmark tas i anspråk behöver kommunen göra en NVI på fältnivå med detaljeringsgraden detalj.

Kommunens svar: Långbensgrodan är beroende av vattensamlingar som håller vatten stor del av året, samt lämpliga omgivande miljöer, främst lövskog. Den typen av miljöer saknas inom planområdet.

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

Vår kommentar: Området skall inventeras enligt Länsstyrelsens kommentar så att de rödlistade arterna inom området, till exempel spillkråka och långbensgroda mm, inte hotas. Detta bör göras eftersom naturmark tas i anspråk och det finns vattensamlingar inom området. (se bilaga Bedömning C-J Natur detaljplan Namnerum 10)

• Registrerade fornlämningar

Enligt Riksantikvarieämbetets fornminnesregister finns ett antal områden definierade som fossil åker och ett röjningsröseområde.

Kalmar Länsmuseum (ur Samrådsredogörelse) anser att det bör göras en arkeologisk utredning med tanke på det omfattande området med fossila agrara lämningar som finns på området. Kalmar Länsmuseum påminner också om att tillstånd måste sökas från länsstyrelsen inför bygglov eftersom det finns registrerade fornlämningar på ytan.

Länsstyrelsen (ur Samrådsredogörelse): I områdets nordvästra och södra del finns nyregistrerade fornlämningar i form av fossil åker, med synliga rösen och hägnader. Markingrepp i dessa områden är enligt Kulturmiljölagen tillståndspliktiga.

Kommentar från kommunen: Kommunen har i det inledande skedet av planprocessen diskuterat frågan om arkeologisk utredning med Länsstyrelsen i Kalmar län. Länsstyrelsen har inventerat området och meddelat att någon ytterligare utredning inte krävs.

Vår kommentar: Vi hävdar - i enlighet med Kalmar Länsmuseum - att en arkeologisk utredning ska göras, med tanke på det omfattande området med fossila agrara lämningar som finns på området. Se även bilaga Bedömning C-J Natur detaljplan Namnerum 10.

Planerad dagvattenhantering

Halltorpsån lider varje år av vattenbrist och nedströms finns flera skyddsvärda arter. Bland annat finns öring, flodnejonöga, vimma och id som alla är skyddsvärda fiskarter som är beroende av god vattentillgång och rent vatten. Då detaljplanen omfattar en stor verksamhet så är det viktigt att korrekt redovisa och bedöma påverkan på vattnen i området. Se frågetecken kring vattenhanteringen i bilaga Bedömning C-J

Natur detaljplan Namnerum 10.

Undersökning av påverkan på kvantitet och kvalitet på vatten av betydelse för skyddsvärda arter. *Se bilaga Bedömning C-J Natur detaljplan Namnerum 10:* Halltorpsån lider varje år av vattenbrist och nedströms finns flera skyddsvärda arter. Bland annat finns öring, flodnejonöga, vimma och id som alla är skyddsvärda fiskarter som är beroende av god vattentillgång och rent vatten. Då detaljplanen omfattar en stor verksamhet så är det viktigt att redovisa och bedöma påverkan på vattnen i området. Både kvalitet och kvantitet är av vikt.

Utifrån det redovisade materialet (detaljplan mm) väcks följande frågor:

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

Hur kommer verksamheten påverka vattenkvaliteten nedströms? Kommer kvantiteten av vatten påverkas? Då Bondebäcken är utpekad som områden med översvämningrisk (ortsanalys, Kalmar kommun), hur kommer verksamheten påverka nedströms områden i ett framtida förändrat klimat?

Biotopsskydd (Naturvärden, 402-5345-21, 2021-07-09)

Länsstyrelsen Kalmar: Kommunen behöver också inventera biotopsskyddade objekt och reda ut om åkerholmen omfattas av biotopsskyddet eller inte. Hur kommer eventuellt biotopsskyddade objekt att påverkas av planen? Vid en ansökan om dispens behöver kommunen visa på varför detaljplanen måste ligga inom ett område med biotopsskyddade objekt samt att kommunen har tagit så mycket hänsyn som möjligt till biotoperna och motivera detta.

Kommunens kommentar: Området består uteslutande av brukad barrskog utan särskilda naturvärden på grund av avsaknad av värdefulla strukturer som gamla träd och död ved, vilket framgår av planbeskrivningen. Vattendragen/dikena har också bedömts ha låga naturvärden, vilket bekräftas av att länsstyrelsen kunde upphäva strandskyddet. En av kommunekologerna som besökt området har dessutom tidigare erfarenhet av naturvärdesinventering. Kommunen bedömer därför att en naturvärdesinventering enligt standard inte skulle tillföra någon ny kunskap.

Angående undantag för biotopsskyddet lämnar kommunen inga kommentarer.

Vår kommentar: Kommunens beskrivning avseende naturvärden är inte tillfyllest utan en miljökonsekvensutredning måste göras och biotopsskyddade objekt utredas (se bilaga Bedömning C-J Natur) med hänsyn till att flera hotade arter av djur och fiskar finns inom området. Området ska inte bedömas ha låga naturvärden – tvärtom. Frågan om insekters påverkan måste också utredas, särskilt de insekter inom området som behövs för den biologiska mångfalden. Kommunen har tagit alldeles för lätt på den miljöpåverkan som genomförande av detaljplanen kommer att få. De utredningar som kommunen gjort och genom besök av en kommunekolog har inte tillräcklig kunskap tillförts frågan om lämpligheten av tilltänkt byggnation. Vi delar Länsstyrelsens uppfattning att kommunen måste göra en NVI eftersom naturmark tas i anspråk. En NVI behöver göras i detalj på fältnivå. Vår bedömning är att området inte är lämpligt för nybyggnation med hänsyn till de naturvärden som kommer att gå förlorade och då genomförandet av planen medför för stor negativ inverkan på djurlivet.

• **Ökad trafik i området med 1000 %**

Årsmedeldygnstrafiken (ÅDT) för den planerade vägen till och från kriminalvårdsanstalten bedöms bli <1 000. Kriminalvården uppskattar att cirka 350 personer (vid start) kommer att arbeta på kriminalvårdsanstalten, dessa ingår i uppskattningen till <1 000 ÅDT tillsammans med bland annat varuleverans och besökare. Den enskilda vägen bedöms i nuläget ha <100 ÅDT. (Källa: Ärende 2021-08-24 Trafik-PM Detaljplan Namnerum 10:1 m.fl.)

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

Vår kommentar: Trafiken på E22:an och på avfarten mot Halltorp/Yggesbo/Prästlycke kommer att öka med 1000%. Det är en mycket hög belastning och kommer att ha stor påverkan på såväl djurlivet som på naturen. En mängd arter följer idag E22:an i riktning norr/syd och här finns risker med att ytterligare stänga spridningsvägar/korridorer. Exempel på arter som skulle kunna uppehålla sig och förflytta sig inom området är hasselmus, större vattensalamander, hasselsnok och långbensgroda, alla arter med högt skyddsvärde. Se i övrigt kommentarer i bilaga Bedömning C-J Natur detaljplan Namnerum 10.

Sammanfattning

De utredningar som kommunen tagit fram utgör inte ett fullgott underlag för den detaljplan som presenterats. Istället finns flera områden, som ovan beskrivits, som behöver utredas ytterligare och som i vissa fall, till exempel vad avser miljön, snarast pekar på att platsen inte är rätt vald för uppförandet av en ny kriminalvårdsanstalt då detta kommer att innebära menliga effekter. Vår uppfattning är att området inte är lämpligt för uppförande av en ny kriminalvårdsanstalt och att de fördjupade utredningar som behövs kommer att visa detta.

Kommentar:

I yttrandet anges att detaljplanen drivs igenom med stor skyndsambet som medför att hänsyn inte tas till rekommendationer, synpunkter från samråd samt grundläggande utredningar.

Oavsett tidplan för en detaljplan, är kommunen skyldig att följa gällande lagstiftning. Vid bedömning om en utredning behöver tas fram eller ej, görs bedömningen helt utifrån gällande lagstiftning och tidplanen får rätta sig efter detaljplaneprocessen och inte tvärtom. Det enda som sker vid en skyndsam tidplan är att mer resurser läggs in under en komprimerad tid i ett planarbete. Kommunen står fast vid samtliga bedömningar under planarbetet och anser inte att fler utredningar behöver tas fram.

Länsstyrelsen anger i sitt samrådsyttrande att de också bedömt att en MKB inte krävs.

Det som C-J Natur skriver (bilaga till granskningsutlåtandet) överensstämmer till stor del med vad kommunen också har angett i planhandlingarna. Vid en naturvärdesinventering enligt standard kan möjligen vissa objekt få klass 4, men inte högre. De arter som tas upp har ett signalvärde, men är trots allt relativt allmänt förekommande även i brukad skog och måste bedömas i förhållande till den miljö de påträffas i.

Datum
2021-11-25

Ärendebeteckning
2020-6352

Följande har inte fått sina synpunkter tillgodosedda:

- Privatperson 1 (inkommit med yttrande under samråd och granskning)
- Privatperson 2 (inkommit med yttrande under samråd)
- Privatperson 3 (inkommit med yttrande under samråd)
- Privatperson 4 (inkommit med yttrande under granskning)

Lisa Wändesjö

Planarkitekt

Evelina Abrahamsson

Planarkitekt